

Bones pràctiques i condicionants en l'aplicació dels herbicides en blat de moro per tal de reduir el risc de generar residus en zones no objectiu

juny 29, 2022 |

L'aplicació d'herbicides en blat de moro pot donar lloc a l'aparició de residus en zones no objectiu i també en aigües superficials o subterrànies. En aquest full s'indiquen les mesures que s'han d'adoptar per tal de reduir el risc de generar aquests residus i també s'informa dels condicionants generals i els específics que incorporen els diversos formulats herbicides en les seves etiquetes.

Les males herbes tenen una incidència molt important en el cultiu del blat de moro i factors com el reg, l'adobat o l'època de conreu contribueixen a augmentar la seva presència i els seus efectes. La pràctica més freqüent per al seu control és la utilització d'herbicides de síntesi i entre aquests, són generals les aplicacions en preemergència. És a dir, aplicacions que se solen fer després de sembrar i abans de que neixin el cultiu i les males herbes. En el cas del blat de moro se solen utilitzar per combatre gramínies i dicotiledònies.

Habitualment també són necessaris tractaments de repàs amb herbicides de postemergència per tal de controlar males herbes que s'hagin pogut escapar al tractament de preemergència o que no es controlen bé en aquest moment.

L'elevada superfície cultivada de blat de moro a Catalunya, al voltant de 40.000 ha (DARP 2020), unida a un ús important d'herbicides, a les característiques particulars d'algunes de les molècules utilitzades sobretot en preemergència (solubilitat en aigua, mobilitat al sòl...) i als diferents tipus de sòls i regs pot donar lloc a l'aparició de residus d'herbicides en en aigües superficials i també subterrànies, que en alguns casos són utilitzades per a ús de boca.

El Reial Decret 1311/2012 per aconseguir un ús sostenible de productes fitosanitaris, ja

contempla condicionants generals per a evitar la contaminació de les aigües com són l'obligació de respectar quan s'apliquin fitosanitaris una franja de seguretat de 5 metres fins a masses d'aigua superficial que augmenta fins a un mínim de 50 metres fins a punts d'extracció d'aigua per a consum humà en les masses d'aigua superficials així com en els pous utilitzats amb aquesta finalitat.

Pel tal de reduir els riscos de l'aplicació d'aquests herbicides, cada cop més formulats incorporen algun tipus de condicionant, que s'ha de tenir en compte abans de la seva aplicació. És el cas dels formulats que contenen terbutilazina, i també d'altres que contenen S-Metolaclor, petoxamida o isoxaflutol.

En el cas dels formulats que contenen terbutilazina, des del 14 de juny de 2022, com a condició general d'acord amb el Reglament (UE) 2021/824, la seva aplicació queda limitada a una aplicació cada 3 anys en un mateix camp i amb una dosi màxima de 850 g de terbutilazina per hectàrea, que ja estan contemplats en les dosis màximes autoritzades.

Alguns formulats inclouen frases de risc amb condicionants per a la mitigació dels riscos ambientals de la seva aplicació, que contemplen aspectes com les franges de seguretat respecte masses d'aigua superficial que cal respectar per evitar danys en organismes aquàtics; les franges de seguretat respecte les zones no cultivades per a protegir les plantes no objectiu o també artròpodes no objectiu. També inclouen frases amb limitacions d'aplicació per a la protecció de les aigües subterrànies com és el cas d'algun format en base a isoxaflutol o petoxamida en els què l'aplicació queda restringida a una aplicació cada dos anys en un mateix camp o també algun format amb S-Metolaclor sol amb una aplicació cada 3 anys permesa.

Es tracta d'un procés dinàmic en el que s'incorporen nous condicionants a mesura que es van reavaluant les autoritzacions dels diferents formulats, per la qual cosa cal llegir bé l'etiqueta o la fitxa de registre del producte al web del MAPA <https://servicio.mapa.gob.es/regfiweb> per conèixer els requisits d'utilització de cada herbicida. A mode informatiu podeu consultar els diversos condicionants per a la mitigació dels riscos ambientals de l'aplicació que contemplen les fitxes de registre d'alguns dels herbicides més utilitzats en preemergència del blat de moro en el següent [enllaç](#).

A banda de les mesures contemplades en les etiquetes dels productes, com a regla general, cal adoptar mesures per a reduir els possibles impactes de l'aplicació d'herbicides en **preemergència**. Entre elles destaquen:

- Prioritzar les aplicacions en postemergència precoç. Permeten racionalitzar el tractament en funció de l'herba present al camp i a la vegada reduir les dosis aplicades.

- Reduir dosis en zones amb baix contingut de matèria orgànica i en sòls arenosos o lleugers.
- Combinar sistemes de desherbatge (Mecànic+ Químic a les línies de conreu)
- Utilitzar broquets de reducció de deriva.
- No realitzar aplicacions amb vents superiors als 2,5 m/s, temperatures superiors al 25 °C o humitats relatives inferiors a 50%.
- Utilitzar sistemes experts d'ajuda a la decisió.
- Rotar cultius
- Aplicar mesures per a millorar l'estructura dels sòls.
- Evitar regs excessius després de l'aplicació de l'herbicida.

AUTORS

SERVEI DE SANITAT VEGETAL. DIRECCIÓ
GENERAL D'AGRICULTURA I RAMADERIA